

Силабус
навчальної дисципліни
БАНКІВСЬКА СИСТЕМА
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма **Фінанси, банківська справа та страхування**
Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**
Галузь знань **07 Управління та адміністрування**
Рівень вищої освіти **перший / бакалаврський**

Викладач	Доцент ДУДУКАЛОВА Олександра Сергіївна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/dudukalova-oleksandra-sergiyivna/
Контактний тел.	0667547188
E-mail викладача:	a.duducalova@gmail.com
Графік консультацій	Консультації відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні/семінарські/лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
4/120	20	20	80	залік

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: банківська система, банк, банківська діяльність.

Метою дисципліни є формування базових знань з питань функціонування банківської системи України її впливу на грошово-кредитну політику держави, засвоєння закономірностей дії елементів банківської системи пов'язаною із формуванням та розподілом фінансових ресурсів на мікро- та макрорівнях.

Предметом є діяльність комерційних банків, що пов'язана із здійсненням операцій та наданням послуг юридичним і фізичним особам

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Зміст курсу: Тема 1. Сутність банківської системи України. Тема 2. Центральний банк у банківській системі України. Тема 3. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва. Тема 4. Операції банків по обслуговуванню платіжного обігу. Тема 5. Пасивні операції банків по залученню та запозиченню коштів. Тема 6. Активні операції комерційних банків. Тема 7. Особливості операцій з надання і погашення окремих видів кредитів. Тема 8. Операції банків з цінними паперами. Тема 9. Операції банків в іноземній валюті. Тема 10. Фінансовий аналіз діяльності комерційних банків. Тема 11. Сучасний інструментарій аналізу банків. Тема 12. Регулювання, нагляд та контроль банківської діяльності.

Методи навчання: лекція, бесіда, частково-пошуковий, фактчекінг, пошуковий, дослідні роботи; метод усного контролю: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): особливістю проведення навчальних занять є практична направленість курсу. Передбачається обов'язковий аналіз банківської системи в різних країнах світу, здобувачі повинні вміти розв'язувати задачі, що за своїм змістом максимально наближені до реальних умов здійснення операцій комерційними банками та пов'язані з аналізом власного капіталу банку, аналізом зобов'язань банку, аналізом активних операцій та кредитних операцій банку, аналізом доходів і витрат банку, аналізом фінансових результатів і рентабельності банку.

Викладачі та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись відповідних положень БДПУ та розуміти, що за їх порушення несуть особисту відповідальність. Відвідування лекцій є особистим вибором здобувача освіти. Під час практичних занять здобувачі відповідають на оприлюднені заздалегідь проблемні питання, приймають участь у дискусіях та обговореннях, розв'язують практичні задачі, презентують самостійно досліджену інформацію, яка заслуговує значної кількості балів. Під час самостійної роботи здобувачі готують індивідуальні завдання з курсу, згідно вимог положення «Про академічну доброчесність у БДПУ», і завантажують на платформу MOODLE у встановлені терміни. Право на перескладання поточних оцінок можуть отримати лише ті здобувачі, які пропустили заняття з поважних причин (лікарняний чи відрядження). Перескладання відбувається у формі усної співбесіди.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: ПК, PowerPoint, Zoom, Moodle.

Система оцінювання та вимоги: Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Результати оцінювання навчальної дисципліни переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

У кожного здобувача є можливість набрати в процесі навчання до 50 балів, і отримати на екзамені відповідно не більше 50 балів. Кількість тем дає можливість за кожну отримати максимум 6 балів. Враховується самостійне виконання завдань, фактчекінг, інформація наукового характеру. За умови відсутності здобувача на занятті, кожному надається можливість дистанційної роботи чи консультації і прийому готових завдань під час індивідуальної роботи з викладачем. Якщо тема, означена робочою програмою, не розглядається на лекції, або практичному занятті, то бали за самостійне опрацювання також нараховуються згідно таблиці. Для кожного здобувача вищої освіти інформація про критерії оцінювання та його успішність

доступна у Moodle.

Об'єктами поточного контролю є: систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру щодо вивчення та засвоєння програмного матеріалу компоненти; результативність розв'язання практичних задач, рівень виконання здобувачем завдань для самостійного опрацювання, які завантажуються на платформу Moodle у встановлені терміни.

Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів: до 2 балів за практичне заняття, а саме: до 1 балу – за усні відповіді під час практичних занять і розв'язання практичних завдань теж до 1 балу. За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують до 3 балів за системний підхід до розкриття теми та розв'язання задачі з реальними даними, які відповідають процесам теми, враховується рівень складності завдання та обсягу, до 3 балів – за виконання індивідуальних завдань. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань; 3) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім трьом зазначеним критеріям.

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль1			Модуль2			Модуль3			Модуль4				
ЗМ1			ЗМ2			ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
3	2	2	3	2	2	6	6	6	6	6	6	50	100

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Задачі	Сам. робота	Інд. робота	Разом
1	2	3	4	5	6	7
Модуль1						
Змістовий модуль1.						
Тема1.		0-1	0-1	0-0,5	0-0,5	0-3
	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Задачі	Сам. робота	Інд. робота	Разом
1	2	3	4	5	6	7
Тема2.		0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-2
Тема3.		0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-2
Разом за змістовим модулем1		0-2	0-2	0-1,5	0-1,5	0-7
Разом за модулем1		0-2	0-2	0-1,5	0-1,5	0-7
Модуль2						
Змістовий модуль2.						
Тема4.		0-1	0-1	0-0,5	0-0,5	0-3
Тема5.		0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-2

Тема6.		0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-0,5	0-2
Разомзазмістовиммодулем2		0-2	0-2	0-1,5	0-1,5	0-7
Разомзамодулем2		0-2	0-2	0-1,5	0-1,5	0-7
Модуль3						
Змістовиймодуль3.						
Тема7.		0-1	0-1	0-1	0-3	0-6
Разомзазмістовиммодулем3		0-1	0-1	0-1	0-3	0-6
Змістовиймодуль4.						
Тема8.		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Разомзазмістовиммодулем4		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Змістовиймодуль5.						
Тема9.		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Разомзазмістовиммодулем5		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Разомзамодулем3		0-3	0-3	0-5	0-7	0-18
Модуль4						
Змістовиймодуль6.						
Тема10.		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Разомзазмістовиммодулем6		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Змістовиймодуль7.						
Тема11.		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Разомзазмістовиммодулем7		0-1	0-1	0-2	0-2	0-6
Змістовиймодуль8.						
Тема12.		0-1	0-1	0-3	0-1	0-6
Разомзазмістовиммодулем8		0-1	0-1	0-3	0-1	0-6
Разомзамодулем4		0-3	0-3	0-5	0-5	0-18
Разомзазмістовними модулями		0-10	0-10	0-15	0-15	0-50
Екзамен						50
Всього						100

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Бондарчук М.К., Алексеев І.В., Кльоба Л.Г. Банківська система: навч. посібник. Львів: Ліга-Прес, 2017, 246 с.
2. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла », 2018 . 364 с.
3. Волкова В.В., Волкова Н.І., Добровольський О.І. Банківська система: навч. посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019, 168 с.
4. ЗверяковМ.І.,КоваленкоВ.В.,Сергеєва О.С.Управління фінансовою стійкістю банків : підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 520 с.
5. Катан Л. І., Демчук Н. І., Бабенко-Левада В. Г., Журавльова Т. О. Банківська система : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2017, 444 с.
6. Кузнецова С. А., Болгар Т. М., Пестовська З.С. Банківська система : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2017. 400 с.
7. ТридідО.М.,СамородовБ.В.,ВядроваІ.М.таін.Банківськасистема:підручник.Львів :

«Новий Світ - 2000», 2020, – 536 с.

Додаткові

8. Демчук Н. І., Мазур І. М., Вишнякова І. В. Фінансовий менеджмент у банку : навч. посіб. Дніпропетровськ : Пороги, 2016. 300 с.
9. Демчук Н.І., Довгаль О.В., Владика Ю.П. Банківські операції: навч.посіб. Дніпро: Пороги, 2017. 461 с.
10. Кльоба Л. Г. Банківська інвестиційна діяльність на ринку цінних паперів. *Економіка та держава. Серія «Економічні науки»*. 2016. №6. С. 20 – 24.
11. Копилук О. І.,Музичка О. М. Аналіз банківської діяльності : навч. посіб. Львів: Вид-во ЛКА, 2016. 402 с.
12. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 486 с.
13. Мар'яненко Г. І. Національний банк як фінансовий конгломерат у глобальному світі майбутнього чи народна капіталізація банківської системи України. *Інвестиції: практика та досвід. Рубрика «Державне управління»*. 2018. №14. С. 83 – 86.
14. Пантелейчук В., Вергун А. Сутність інвестиційної діяльності банків. *Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал*. 2017. №12. URL: <https://nauka-online.com/ua/publications/ekonomika/2017/12/sutnist-investitsijnoyi-diyalnosti-bankiv/> (дата звернення: 14.08.2020).
15. Черкасова С. В. Банківська інвестиційна діяльність на вітчизняному фондовому ринку. *Підприємництво та торгівля*. 2019. №24. С. 51–58. URL: <http://lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/DOI/2522-1256-2019-24-07.pdf>

Інтернет-ресурси

16. Офіційний сайт Національного банку України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>
18. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>